

Kontanter, dels i Panteobligationer og fra Statskassen overført til Jordfonden. Paa samme Maade har Statskassen overført til Jordfonden et aarligt Beløb fremkommende af Renter og andet Udbytte af Jordfondens Aktiver med Fradrag af afskrevne Tab. Dette Beløb udgør godt 7 Mill. Kr., og Aflysningssummerne udgør 66 634 000 Kr. Til denne samlede Indtægt af ca. 73 687 000 Kr.; med hvilken Jordlovsudvalgets Transaktioner er foregaaet, svarer fra 1. Marts 1925 følgende Status i Jordfonden: Af bunden Kapital er der 40 300 000 Kr., af hvilke der til Husmænd er udlaant 29 352 000 Kr. og udbetalt og indestaaende i Jord 10 948 000 Kr.; den disponible Kapital udgør i alt godt 33 000 000 Kr., hvoraf Aktie- og Obligationssmassen er 6 121 000 Kr.; Tilgodehavende hos Finansministeriet 7 468 000 Kr.; Tilgodehavende hos Jordlovsudvalget 357 000 Kr.; vedhængende Rentekuponer 86 000 Kr.; Panteobligationer 19 000 000 Kr.; i alt 73 330 000 Kr. Saafremt der kan paaregnes omkring ved 30 Millioners Indtægt fra de endnu ikke afstøede Majorater, skulde der være at regne med en disponibel Formue af 63 Mill. Kr., eller maaske noget mere, medens omkring ved 40 Millioner er bundet i Byggelaan og Jord.

Det vil med andre Ord sige, at Jordfonden uden øjeblikkelig Gene for Statsfinanserne kan magte en Sag som Opførelsen af Haveboliger. Men det bør i Sammenhæng hermed fremhæves, at Jordfonden behøver i de nærmest kommende Aar ikke at komme i nogen Vanskelighed med Hensyn til at kunne yde de nødvendige kontante Laan til Bygninger paa den Jord, der efterhaanden udstykkes, selv om Fondens Pengeformue halveres. Jeg siger udtrykkelig i de nærmest kommende Aar, for det kan godt være, hvis man vil gøre det, at der kommer Vanskeligheder om en Aarrække, at Midlerne saa vanskeligt vil kunne slaa til. Men der har man jo altid hidtil fra Regeringens og Rigsdagens Side kunnet finde paa Udveje — vi har jo set, hvorledes Stats-Laanefondens Midler stadig er blevet suppleret med Bevillinger paa Finansloven —, saa det behøver ikke at give Anledning til Bekymring. Derimod er det sikkert, at Haveboligproblemet ikke vil komme ind i det rette Spor, medmindre det kan bygge paa kontant tilstedeværende Kapital, fordi netop dette Byggespørgsmaals svageste Side er Kreditomkostningerne. Der sidder i Tusindvis af jævne Folk rundt om i Landet, som har brændt Fingrene paa det alvorligste, fordi de i

Længsel efter at faa eget Hus gik ind i en Kreditrisiko, der sugede deres surt sammen sparede Smaapenge fra dem.

Derfor forekommer det mig, at man for at faa en god Sag som denne i Gang ikke skal betænke sig paa at foretage den i det første af de nærværende Forslag foreslaaede Deling af Jordfonden. Det vil være en Retfærdighedsakt, og ingen skal faa mig til at tro, at det skulde være umuligt ad Aare til faa den danske Rigsdag til at votere Husmandsbruget, hvad det eventuelt maatte komme til at mangle i kontant Udlaanskapital, hvis Jordfonden paa et eller andet Tidspunkt har Jord at udstykke, men ikke raader over Kontanterne til Byggelaan.

Det forekommer mig, at i en saadan Valutasituation, i en saadan erhvervsøkonomisk og finansiell Kriesituation, som vi staar i i Øjeblikket, og som vi vil komme til at staa i i de nærmeste Aar, er det en overordentlig risikabel Sag at forcere Husmandsbevægelsen. Formaålet med Husmandslovgivningen var jo at skabe de selvstændige Bedrifter paa Landet, hvor en Mand kunde klare sig selv, hvor han ikke behøvede at have Arbejde ved Siden af, det var at gøre Landarbejderen og den mindre bemidlede Mand til en selvstændig Bedrifts Leder. Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen tog, som den praktiske Mand han er, overmaade haandfast paa Spørgsmaalet om den finansielle Risiko, som de Mennesker, der gaar ind til Statshusmandsbrug, løber, naar de har overtaget dem i de sidste Aar under Højkonjunkturerne. Det ærede Medlem brugte, saa vidt jeg husker, i sin Tid den drastiske Vending — jeg tror, det var, da det ærede Medlem Hr. Ulrich udtrykte Bekymring for disse Menneskers Skæbne —, at de, der har ladet sig lokke, maa hoppe, og det er selvfølgelig ogsaa statsfinansielt set den letteste Vej. Men hvis man fastholder det Synspunkt, at Formaålet er at skabe selvstændige Bedrifter, og at Staten skal yde den fornødne Støtte hertil, men at Staten ikke ogsaa, naar den har gjort dette, skal støtte de paagældende under en økonomisk Deroute som Følge af en Deflationskrise, saa staar vi i Virkeligheden overfor meget vanskelige Problemer i Øjeblikket.

De Husmandsbrug, som er oprettet i de sidste Aar under de høje Konjunkturer, de høje Byggepriser, vil nemlig, naar vi faar Kronen i Pari, og allerede med den Kursforandring, der er sket nu, have overordentlig vanskelige Gældsforhold, og jeg kunde meget vel tænke mig, at Inde-